

A Fővárosi Ítéltábla a Balsai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző dr. Ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Bodolai László (címe) ügyvéd által képviselt I. rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű és a Harsányi és Baltay Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Baltay Levente ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. február 20. napján kelt 70.P.20.229/2015/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt és a II. rendű alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az I. rendű alperes a ... honlapon ... napján, .. közölt interjúban annak valótlan híresztelésével, hogy a felperes - felperes neve - a sorkatonai szolgálata idején egy külső fegyverraktár őrségét otthagyta és ittasan lövöldözött, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül az ítélet rendelkező részének jogsértést megállapító részét a ... honlap címlapján harminc napra - vagy amennyiben az eredeti cikk továbbra is elérhető, annak elérhetőségéig - tegye közzé.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 (Hatszázezer) forintot és annak ... napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

A II. rendű alperest terhelő sérelemdíj összegét 600.000 (Hatszázezer) forintra és késedelmi kamataira felemeli.

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy személyenként fizessenek meg a felperesnek 45.000 (Negyvenötezer) - 45.000 (Negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 108.000 (Száznyolcezer) forint, az I. rendű alperest, hogy 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint, a II. rendű alperest, hogy 132.000 (Százharminckétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Keresetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy ... napján az ... hírportálon a II. rendű alperessel közölt interjúbán, és az erről szóló cikkben személyére nézve azt a valótlan és sértő tényt híresztelte, hogy sorkatonai szolgálata idején 1978-ban azért került fogdára, mert egy külső fegyverraktár őrségét elhagyva, társaival elment egy közeli kocsmába, ennek során ittasan lövöldözött és emiatt 30 nap fogdát kapott. Kérte az I. rendű alperes kötelezését megfelelő elégtétel adására, valamint marasztalását 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésében, annak a ... napjától számított késedelmi kamataival együtt.

A II. rendű alperessel szemben kérte annak megállapítását, hogy megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ... közösségi oldalon személyére vonatkozóan azt a valótlan és sértő tényt állította, hogy a Magyar Néphadseregben részeg lövöldözés miatt 30 nap fogdát kapott, továbbá az ... hírportálon ... napján a vele közölt interjúbán és az erről szóló cikkben azt a valótlan és sértő tényt állította, hogy a sorkatonai szolgálata idején 1978-ban azért került fogdára, mert egy külső fegyverraktár őrségét elhagyva, társaival elment egy közeli kocsmába, ennek során ittasan lövöldözött és emiatt 30 nap fogdát kapott. Kérte a II. rendű alperes kötelezését megfelelő elégtétel adására, valamint 1.000.000 forint sérelemdíj és annak a ... napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére.

Kérte továbbá mindkét alperes eltiltását a további jogsértéstől.

Az I. és a II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Az I. rendű alperes érdemi védekezésében előadta, hogy a cikk beszámolt arról, hogy a felperest érintő közlés milyen társadalmi és politikai helyzetben jelent meg. A sajtó kötelezettsége a ... múltjára vonatkozó állításokról való tudósítás. A II. rendű alperes által elmondottakat nem minden kritika nélkül tette közzé, pontosan tájékoztatott valamennyi körülményről.

A II. rendű alperes ellenkérelmében a véleménynyilvánítás szabadságára, valamint arra hivatkozott, hogy a közszereplő felperes türeli kötelezettsége magasabb, a felperesre vonatkozó katonatörténet sértő tartalommal nem bír, negatív társadalmi értékítélet kiváltására nem alkalmas.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy 2014. novemberében a ... oldalán, és ...-én az ... internetes sajtótermékben megjelent „...” című cikkben valótlanul állította, hogy a felperes a '70-es években a sorkatonai szolgálata során azért került fogdába, mert ittasan lövöldözött, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

A II. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte a II. alperest, hogy az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül 30 napra tegye közzé a nyilvánosság számára elérhető módon az ítélet rendelkező részének jogsértést megállapító részét.

Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 50.000 forintot, és annak ... napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 63.500 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a felperes és a II. rendű alperes a költségeiket maguk viselik, míg a felperest az állam javára 90.000 forint, a II. rendű alperest 30.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte.

Határozatának indokolásában idézte a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésében, a 2:43 § d) pontjában, a 2:45. § (2) bekezdésében, és a 2:44. §-ában írt szabályokat.

Annak eldöntése érdekében, hogy a felperes személyiségi jogainak megsértése megállapítható-e, vagy az alperesek olyan jellegű közlést tettek, melyet a felperes a véleménynyilvánítási szabadság érvényesülése érdekében eltérni köteles, elvégezte az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) számú határozatában közzétett tesztet. Ennek során elsődlegesen rögzítette, hogy a felperes mint ... közszereplő. Vizsgálta, hogy a sérelmezett közlések közéleti vitához kapcsolódnak-e, azok közéleti megnyilvánulásként minősíthetők-e. A hivatkozott alkotmánybírósági határozat 39. bekezdése alapján a közlések megjelenésének módjára, körülményeire, a közlés tárgyára, kontextusára, a közléstevő médium típusára, a közlés apropóját adó eseményre, az arra érkező reakciókra, a kijelentés tartalmára, stílusára, a közlés aktualitására és céljára figyelemmel arra az álláspontra helyezkedett, hogy mind az I. rendű, mind a II. rendű alperes közlése közügyekben történő megszólalásnak minősül.

Rögzítette, hogy a sérelmezett kijelentés a felperes múltjára vonatkozik, ugyanakkor miután a felperes közismert politikus, jelenleg ... és a ..., ezért a magánéletében, illetve a közéleti tevékenységét megelőző időszakban történt események is közéleti kérdésnek minősülnek, ha azok a felperes közéleti pozíciójában történő megnyilvánulással kapcsolatba hozhatóak, esetlegesen közéleti megnyilvánulásainak hitelességét kétségbe vonhatják.

Lényegesnek tartotta, hogy a II. rendű alperes a saját ... oldalán tett közlését közéleti jellegűnek szánta, célja a ...-kampányban való megnyilvánulás volt, az I. rendű alperes pedig mint az egyik legnagyobb magyarországi hírportál az eseményekről szóló beszámolójával egyértelműen a nyilvánosságot célozta meg. Mindezek alapján a perbeli kijelentést olyan közéleti megszólalásként értékelte, amely a véleménynyilvánítási szabadság oltalmát élvezi.

Annak vizsgálata során, hogy a kifogásolt közlés értékítéletnek, vagy tényállításnak tekinthető-e, arra az álláspontra helyezkedett, miszerint annak állítása, hogy a felperes azért volt fogdán sorkatona korában, mert ittasan lövöldözött, egyértelműen bizonyítható tényállítás, mivel egy múltbeli cselekmény elkövetését állította a II. rendű alperes.

Az állítás valóságára egyik alperes sem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság önmagában azt a tényt, hogy a felperes sorkatona korában fogdán volt, nem találta negatív értékítélet kiváltására alkalmasnak. Ugyanakkor annak II. rendű alperes általi állítása, hogy ittás lövöldözés miatt került oda, az I. rendű alperes szerint pedig őrhelyét elhagyva történt az eset, már egyértelműen a társadalom negatív értékítéletét kiváltó esemény. Ezen magatartás megvalósítja a bűncselekmény tényállását és nagymértékű felelőtlenségre is vall, miután számos embert veszélyeztet.

A 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB számú határozatokban kifejtettekre figyelemmel rögzítette, hogy a valótlan tényállításokkal szemben a közéleti szereplők is igényelhetnek védelmet, ugyanakkor indokolt figyelembe venni a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét. A véleménynyilvánítás szabadsága a hamis tény állító, híresztelő személyt csak akkor védi, ha nem

tudott a valótlaniságról és nem mulasztotta el a kellő körültekintést, melyet foglalkozása megkíván. Az I. rendű alperes cikke a II. rendű alperes által a ... közzétett tényekre reagált. Az állítások közéleti kérdésre vonatkoztak, közérdeklődésre tartanak számot, így az elsőfokú bíróság megítélése eszerint az I. rendű alperes sajtószerv jogszerűen foglalkozott a témával. A kifogásolt cikk teljes körűen mutatta be a II. rendű alperes közleményét, valamint azt a társadalmi, politikai közeget, ahol az megjelent, ismertette a ... kormányellenes tüntetőkkel kapcsolatos tevékenységét, a ... blog felhívását és az annak alapján indult ... kampányt. Interjút is közölt a II. rendű alperessel és tájékoztatta az olvasókat arról, hogy a témában megkereste a ...t, ahonnan a cikk megjelenéséig nem érkezett válasz. Összefoglalásként az újságíró megállapította, hogy a II. rendű alperes állítása abban a formában, ahogy előadta, nem lehet valós, az inkább legenda.

Minderre figyelemmel az első fokon eljáró bíróság az I. rendű alperes cikkét nem tekintette valótlan tény rosszhiszemű közlésének. Az újságíró a tényeknek utána járt, a II. rendű alperes eredeti közlését, az interjúban elmondottakat annak teljes társadalmi, politikai kontextusában mutatta meg. Kétségtelen, hogy a felperes nyilatkozatának bevétele nélkül jelentette meg az írást, azonban a témát körbejárta, kételyeit kifejezte, utólag a felperes reakcióját közzétette.

Mindezek alapján azt állapította meg, hogy bár az I. rendű alperes formálisan megvalósította a valótlan tény híresztelését, azonban összességében a teljes cikk a felperesre nézve nem tartalmaz sérelmes állítást, a cikk írója rosszhiszeműnek nem tekinthető, a foglalkozása által előírt gondosságot nem mulasztotta el. Ezért az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította.

Ezzel szemben a II. rendű alperes ... bejegyzésében kétségektől mentesen közölte azt a tényt, hogy a felperes részleg lövöldözés miatt kapott fogdát sorkatonasága idején. Ugyanezt közölte a másik sérelmezett közlésben is, csak arra nem emlékezett pontosan, hogy az esemény az argentin futball világbajnoksághoz kapcsolódik-e. Arra vonatkozóan azonban határozott volt az állítása, hogy a felperest azért vitték fogdára, mert ittasan lövöldözött, illetve egy külső fegyverraktár őrségét otthagya. A közöltekkel kapcsolatosan a II. rendű alperes jóhiszeműsége nem volt megállapítható.

Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság az új Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította, a 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján a II. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta, a 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján rendelkezett az elégtételadás felől.

A sérelemdíj megfizetése tárgyában az új Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése alapján határozott. Az eset összes körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására - figyelemmel döntött. Köztudomású tényként értékelte, hogy a valótlan tényállítás a közszereplői tisztségbe vetett bizalmat gyengítheti. Mérlegelte azt, hogy a perbeli valótlan állítások nem a felperes közelmúltbeli tevékenységére vonatkoznak, hanem 36 évvel korábbi eseményeket idéznek. A közlésekből kiderült az is, hogy a lövöldözés miatt senki nem sérült meg, így a cselekedetnek komolyabb következménye nem lett. A felperes megítélésére az állítás nyilvánvalóan csekély mértékben hat ki. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a valótlan tényállítás nem olyan magatartással kapcsolatos, amit a társadalom széleskörűen elítél, és bár a valótlan tényállítás sértő jellegű, ugyanakkor az ún. katonatörténetek társadalmi megítélése a közlés következményeit jelentősen enyhíti. A sérelemdíj összegének meghatározása során értékelte azt is, hogy nem vitásan az állítások a felperes múltjának azon időszakára vonatkoztak, amikor még nem volt közszereplő, azonban a kijelentések nem öncélúan hangzottak el, hanem egy olyan politikai helyzetben, ahol a kormányellenes tüntetések szervezői kapcsán az egyik magyarországi televízió kisebb jelentőségű eseményeket keresett elő és tett közzé. Erre reagált a II. rendű alperes. A jogsértés hatása valójában a felperesre, illetve környezetére csekély hatást gyakorolt, az nem minden indok nélkül történt, tartósan nem ismétlődött. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdés szerinti mérlegelési tevékenysége

alapján 50.000 forint sérelemdíjat ítelt meg.

A kamatfizetési kötelezettség tárgyában az új Ptk. 2:52. § (2) bekezdése, a 6:532. §-a, valamint a 6:48. § (1) bekezdése szerint határozott.

A perköltség viselés tárgyában az I. rendű alperes vonatkozásában a Pp. 78. § (1) bekezdése, a II. rendű alperes tekintetében a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes és a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

Jogorvoslati kérelmében a felperes az első fokú ítélet megváltozását és keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte.

Hangsúlyozta, hogy tévesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akkor, amikor egybekapcsolta a közéleti szerepvállalásához, másrészt pedig a ... tevékenységéhez kapcsolódó közéleti vitát. Annak, hogy milyen tevékenységet folytatott a ..., nincs köze a perbeli állításokhoz. A ... kampány sem ténybeli, sem jogi szempontból nem áll az elsőfokú bíróság által megállapított közvetlen ok-okozati összefüggésben a sérelmezett közlésekkel. A kampány azért szerveződött, hogy a kormányzati intézkedésekkel szemben kritikus felhasználók saját múltjukból tárjanak fel - belátásuk szerint - kisebb jelentőségű, kompromittáló eseményeket. Személye ebben a vitában nem volt érintett, tisztsége miatt nem részese a kormányzati intézkedéseknek. Nincs befolyása a ... működésére, nem vett részt a ... kampányban sem.

Hivatkozott arra, hogy nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él az, aki a másik személy megalázása érdekében használ sértő, bántó kijelentéseket. A véleménynyilvánítási szabadság joga sem korlátozhatatlan, annak az emberi méltóság védelme szab határt. A becsület csorbítására alkalmas tény állítása nem élvezi a véleménynyilvánítás szabadságának oltalmát akkor, ha a tényállító tudomással bír a közlése valótlanosságáról, vagy arról azért nem tudott, mert elmulasztotta a foglalkozása szerint elvárható körületek tekintetét. Mindezt az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, megalapozatlan az a megállapítása, hogy utólag hamisnak bizonyult tények esetén is indokolt a közéleti viták szabad folyásának érdekét szem előtt tartani. Az ún. New York Times-szabály a véleményt védi és nem a rosszhiszemű, felróható módon megtett, súlyosan sértő tények állítását vagy híresztelését. Mivel a sérelmezett újságcikk tárgya nem korábbi vagy jelenlegi közéleti szerepvállalásának, tevékenységének a bírálata volt, ezért a II. rendű alperes kijelentése és az I. rendű alperes híresztelése a véleménynyilvánítás szabadság alkotmányos védelmét nem élvezheti.

Az I. rendű alperes felelősségét érintően arra hivatkozott, hogy a cikk megjelentetésével az I. rendű alperes szándéka öncélú beszámoló volt, és nem az, hogy a ... kampánnyal összefüggésben számoljon be újabb fejleményekről. Ez a kampány csak apropót adott arra, hogy a II. rendű alperesnek a ... közzétett valótlan állításait átvegye és híresztelje. A perbeli cikket személye tette hírértékűvé. A kampány és az azzal kapcsolatos közéleti vita semmilyen összefüggésben nem áll a II. rendű alperesnek a személyéről közölt és sérelmezett tényállítások valóságtartalmával. Így nyilvánvalóan irreleváns az is, hogy az I. rendű alperes milyen részletességgel mutatta be a kampány előzményeit és fejleményeit. Az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna értékelnie, hogy a II. rendű alperes által állítottak valóságtartalmának ellenőrzésével kapcsolatosan az I. rendű alperes kellő körületek tekintettel, vagy rosszhiszemű módon járt-e el. Az I. rendű alperes rosszhiszeműségét támasztja alá az, hogy a cikk címében kizárólag személyének neve került megjelölésre, a „börtönkapcsolat” kifejezéssel egybekötve, ami arra utal, hogy bűncselekményt követett el, börtönben volt. Rosszhiszeműségre utal az is, hogy kizárólag a II. rendű alperes írásos álláspontját várta be, a ... tájékoztatását nem, a megkereséstől számítva két és fél óra elteltével közölte a cikket. Ez a sietség ésszerű okokkal nem magyarázható.

Az I. rendű alperes nem járt utána annak, hogy a II. rendű alperes állításainak van-e valóságalapja. Rosszhiszeműségét igazolja az is, hogy a cikket követően frissítés, vagy másik cikkekre mutató link nem található. Az I. rendű alperes, mint az egyik legnagyobb hírportál a közléssel a nyilvánosságot célozta meg, a cikket más sajtószervek is átvették, a hírt kommentálni lehetett, így az I. rendű alperes magatartása révén váltak széles körben ismertté a valótlan állítások.

A II. rendű alperes terhére megállapított sérelemdíj körében nem tartotta logikusnak az első fokú határozat indokolását. Abból, hogy a sorkatonai szolgálat általános megítélése komolytalan, még nem következik az, hogy ugyanilyen komolytalan lenne a sorkatonai szolgálat alatt elkövetett bűncselekmények megítélése is. Az első fokon eljáró bíróság nem oldotta fel azt a logikai ellentmondást, mely szerint a sérelmezett állítások egyrészt fontos közéleti kérdésnek minősülnek, miután a ... hitelességét érintik, ezért okszerű, hogy erről a sajtó a nagy nyilvánosság előtt beszámoljon, másrészt viszont bagatellek, mert személye társadalmi megítélésének alakítására objektív módon alkalmatlanok. Megalapozatlan az az állítás, hogy a múltban elkövetett bűncselekmény csak csekély mértékben hatna ki személyének társadalmi megítélésére, hiszen erkölcsileg kifogásolható magatartás eredményezhet lemondást.

A sérelemdíj tekintetében kiemelt jelentősége van annak, hogy a ... tisztséget betöltő személy magatartásával kapcsolatosan hamisan került sor a bűncselekmény elkövetésének állítására, ami alkalmas a tisztségébe vetett közbizalom ledöntésére, és arra, hogy a karrierjét véglegesen tönkretegye. A jogsértés hatását a csatolt kommentek igazolják, melyek különböző internetes portálokon jelentek meg a cikk átvételének okán. Példaként hivatkozott arra, hogy volt katonatársa is felhívta a ... és felháborodását fejezte ki.

A megállapított jelképes összegű sérelemdíj annak társadalmi funkciójával teljesen ellentétes, a reparációra alkalmatlan.

Fellebbezésében a II. rendű alperes az első fokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Előadta, hogy az ügy alapjogi konfliktus feloldását kívánta meg, amely a véleménynyilvánítás szabadsága és az emberi méltóságból fakadó személyiségi jog között feszül. Helyesen ismerte fel az első fokon eljáró bíróság, hogy az ügy alapját képező téma közügy. A felperes által betöltött pozíció magas erkölcsi feddhetetlenséget kíván meg, ezért nemcsak az tartozik a közre, hogy hivatala betöltése során milyen tevékenységet folytat, hanem az is, hogy megválasztását megelőzően mit tett. A közügyek megvitatásának szabadsága a legmagasabb szintű védelmet élvez.

A felperessel szemben tényállításokat fogalmazott meg, melyek közül valós az, hogy a felperes fogdára került. Azt a per során elismerte, hogy a részeg lövöldözés már akkor is legendaként élt a sorkatonák között. Egy harminchat évvel korábbi esemény bizonyítása lehetetlen, ezért állítása valóságtartalmát meg sem kísérelte igazolni. Ekként a tényállítás valótlanoknak bizonyult, de helytelenül került sor felelősségének megállapítására, mivel hamisnak bizonyult tények esetén is indokolt a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét előtérbe helyezni, figyelemmel a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban foglaltakra. Súlyosan visszavetné a közéleti viták szabadságát az, ha az adott közlést csak akkor lehetne közzétenni a közéleti vitát érintően, ha az utóbb bírósági eljárás során bizonyítható. Az Amerikai Legfelsőbb Bíróság gyakorlatában kialakított ún. New York Times-szabály a hamis tényállítások megengedhetőségének tesztjét állítja fel, amely nem a véleményt, hanem a tényközlést védi abban az esetben, ha nem bizonyítható, hogy a közlő rosszhiszemű volt és tudni a kellett arról, hogy a közlés nem hamis. Ezen érvek nem hagyhatók figyelmen kívül. A hamis tényállítás önmagában nem alapozza meg a jóhírnév sérelmét. A kifogásolt eljárás a régmúlthoz kapcsolódott, az ittas lövöldözés során személyi sérülés nem történt, a felperes maga cáfolta a közléseket, ezért a közlés nem volt alkalmas a jóhírnévsértésre, kevés emberhez jutott el, akik rövid időn belül szembesülhettek az állítás hamisságát közlő ...

közleménnyel, melyről a teljes magyar média beszámolt. A felperes megítélése nem romlott, népszerűségéből nem vészett. Az, hogy a ... saját sorkatonasága idején mit tett, vitatható téma, ezért az alapjogi konfliktust helytelenül oldotta fel az elsőfokú bíróság, amikor sértőnek minősítette téves közlését, és megállapított a felelősségét.

Az I. rendű alperes fellebbezési kérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a cikke nem volt rosszhiszemű. Fontos kérdés volt az, hogy beszámoljon arról, hogy milyen tartalom jelent meg a ... oldalon a II. rendű alperes részéről. Magatartása nem klasszikus híresztelés volt, hanem egy olyan közéleti vitáról számolt be, melyről tudósítania kell, a történeteket pedig körüljárta.

A felperes fellebbezése túlnyomó részben alapos, a II. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást felderítette, a releváns tényeket helytállóan állapította meg, azonban a Fővárosi Ítéletábrla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem elbírálása során kifejtett álláspontját.

A 2013. évi V. törvény 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése.

A 2:44. § szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

A 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

A perben a másodfokú bíróság annak kiemelését tartja szükségesnek, hogy a kereseti kérelem alapján nem egy közéleti vitához kapcsolódó kérdésben kellett állást foglalni, hanem azt kellett megítélni, hogy a felperes által kifogásolt közlés megfelel-e a valóságnak, vagy az valótlan tényállításnak, illetve a valóságot hamis színben feltüntető közlésnek bizonyult-e. Annak jelentősége nem volt, hogy a sérelmezett közlést a II. rendű alperes milyen célból tette, relevanciával az bírt, hogy a II. rendű alperes a felperesre vonatkozó olyan tényállítást tett, amely valótlannak bizonyult.

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglaltak értelmében a közügyek vitatása során az értékítéletet magában foglaló véleménynyilvánítás megengedett, ugyanakkor a tényállítások esetében a közlés, tájékoztatás szabadsága szigorúbb szabályok között érvényesülhet, az nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére, híresztelésére, ha a nyilatkozó kifejezetten tudatában volt közlése valótlanlásának, vagy foglalkozása, hivatása folytán tőle elvárható lett volna a tények valóságtartalmának a vizsgálata, azonban ezt a gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, kritika szabadságát foglalja magában, a tények meghamisítására a védelem nem vonatkoztatható. A közügyeket érintő, de hamisnak bizonyuló tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleménynyilvánítás szabadsága, ha a tény állító vagy híresztelő jóhiszemű volt.

A közügyek vitathatósága a demokratikus társadalom nélkülözhetetlen eleme. Ebből fakadóan a közügyekre vonatkozó ítéletek és vélemények erősebb alkotmányos védelmet élveznek, még akkor

is, ha túlzóak és felfokozottak. Kétségtelen, hogy a szólásszabadság határainak kijelölésekor figyelemmel kell lenni a vita társadalmi funkciójára is, a perbeli esetben azonban ilyen társadalmi vita nem merült fel.

A II. rendű alperes által közölt, a felperesre vonatkozó közlések nem kapcsolódnak a közéletet érintő párbeszédhez, a közéletben jelentős szerepet vállaló felperes tevékenységéhez. Az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatában a közügyek vitatását érintő véleményszabadsággal összefüggő alkotmányossági mércét, a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatában pedig azt az alkotmányossági mércét jelölte ki, amely a jogalkalmazóknak segítséget nyújthat a közügyek vitatását érintő tényállítások és értékítéletek elhatárolásához. A perbeli jogvita azonban nem a közügyek szabad vitatásához kapcsolódik, ezért a fenti, az elsőfokú bíróság által is hivatkozott alkotmánybírósági határozatokban foglaltak a konkrét ügyben nem voltak alkalmazhatók, a közügyek vitatását érintő véleményszabadsággal összefüggő alkotmányossági teszt alkalmazására nem volt szükség, mivel a perbeli esetben nem a közszereplő felperest érintő közéleti vitában elhangzó tényállítások, értékítéletek megkülönböztetését kellett elvégezni.

A másodfokú bíróság osztotta a felperesi fellebbezés azon álláspontját, hogy a ... kampány nem áll összefüggésben a felperesről közölt tényállításokkal. A kampányhoz kapcsolódó közéleti eseményeknek, a kormányellenes tüntetéseknek a felperes nem volt részese, a kampány megindítását előidéző ... tevékenységében, a kormányzati intézkedésekben érintett nem volt. Az I. és II. rendű alperesek olyan közéleti kérdésekben nyilvánultak meg, melyek nem kapcsolódnak a vitán kívül álló közszereplő felperes tetteihez.

Tekintettel arra, hogy a leírt közlések nem egy szabadon vitatható közéleti vita részét képezik, a jogvitában szükségtelen volt annak vizsgálata, hogy a közlés megjelenésének milyen előzményei voltak és azt sem kellett vizsgálat tárgyává tenni, hogy mely jog élvez elsőbbséget, élvezik-e az alperesek a véleménynyilvánítási szabadság oltalmát, biztosítani kell-e a közéleti megszólalások szabad folyását a személyiségvédelemmel szemben.

A peradatokból megállapíthatóan az I. rendű alperes nem tett semmit - a ... megkeresésén túlmenően - annak kiderítése érdekében, hogy a II. rendű alperes állításai megfelelnek-e a valóságnak, a lehető legrövidebb időn belül leköszölte a ... oldalon írtakat.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá a jogsértő magatartásra. A II. rendű alperes már maga sem emlékezett pontosan arra, hogy az általa közzétett történet hogyan zajlott, ettől függetlenül az ... oldalára feltette a felperesre vonatkozó állítást, melyet az I. rendű alperes az ... hírportálon ugyancsak leköszölt. Nem vitásan az I. rendű alperes a kereset tárgyává tett cikk megjelentetését megelőzően megkereste a ...t, azonban a hivatal válaszána bevárása nélkül, a megkeresésétől számított két és fél óra elteltével írását közzé tette. Ezért fel sem merülhet az, hogy sajtószerkvént a hiteles és kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének eleget tett, még abban az esetben sem, ha a leírtakkal kapcsolatosan kételyeit kifejtette. Ez utóbbiak ismeretében volt megállapítható az is, hogy az I. rendű alperes maga is arra következtetett a II. rendű alperes által leírtak, elmondottak alapján, hogy azok nem felelhetnek meg teljes egészében a valóságnak, ennek ellenére azonban a II. rendű alperes közlését átvette és híresztelte.

A II. rendű alperes a felperest olyan tényállításokkal vádolta meg, melyeknek valóságalapját meg sem kísérelte igazolni.

Miután a felperest érintő közlések nem minősültek közéleti vitának, fel sem merülhet a

sajtószabadsághoz fűződő jog sérelme. Az I. rendű alperes a perbeli esetben nem egy közléthez kötődő véleményt, hanem egy olyan valótlan tényállítást közölt, mely a felperesre nézve sértő, ezért a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdésébe ütközően is a jogsértést elkövette. Sem az I., sem a II. rendű alperes nem bizonyította a kifogásolt állítások valóságtartalmát, ezért a felelősséget vállalniuk kell, a felperes által kért objektív jogkövetkezmények alkalmazása indokolt volt.

A 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján akit személyiségi jogában megsértenek a jogsértés alapján - az elévülési időn belül - az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását, a b) pont értelmében a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a jogsértéstől, míg a c) pont szerint azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

Az új Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogában megsértenek sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés alapján a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A (3) bekezdés értelmében a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel egy összegben határozza meg.

A sérelemdíj intézménye még kiforratlan, ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja következetes abban, hogy a felróhatóságot, a jó- vagy rosszhiszeműséget a sérelemdíj mértékének mérlegelése során lehet értékelni, ugyanakkor a joghátrány bizonyítása a sérelmet szenvedett felet nem terheli. Abban az esetben tehát, ha a jogsértés megvalósul, az önmagában olyan hátrányt jelent, amit valamilyen módon szükséges kompenzálni. Emellett a sérelemdíj magánjogi büntető eszközként is funkcionál.

A jogsértés mindkét alperes esetében egyértelműen megállapítható volt. Az elsőfokú bíróság által megállapított, a II. rendű alperest terhelő 50.000 forint összegű marasztalás olyan minimális összeg, amely a sérelemdíj intézményét kiüresíti, hiszen annak megfelelő kompenzációs jellege és visszatartó ereje is kell hogy legyen. E körben szükséges a jogsértő fél felróható magatartását és a jogsértés súlyát is értékelni. A jogsértő közlések a felperesnek hátrányt okoztak, a közöltek miatt a felperes magyarázkodásra kényszerült, számára a valótlan közlés kellemetlenségeket okozott. A Fővárosi Ítélet tábla mindezen körülmények mérlegelése alapján indokoltnak tartotta a sérelemdíj összegének felemelését az okozott sérelemmel arányban álló mértékre.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján került sor.

A perköltségviselés kérdésében a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott. A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán előlegezett 6 % mértékű kereseti illeték a 2.000.000 forint összegű pertárgyérték után számítva 120.000 forint volt, míg a 1.950.000 forint összegű fellebbezési pertárgyérték után számított 8 %-os fellebbezési illeték összege 156.000 forint. A II. rendű alperes fellebbezése folytán előlegezett a 600.000 forint mértékű pertárgyérték után számított 8 %-os összegű fellebbezési illeték 48.000 forint volt, így összesen 328.000 forint kereseti és fellebbezési illeték került megelőlegezésre. A másodfokú bíróság döntésének eredményeként a pernyertesség-pervesztesség aránya a felperes javára 60-40 %. Ekként a felperes 108.000 forint, az I. rendű alperes 84.000 forint, míg a II. rendű alperes 132.000 forint

együttes kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére köteles. Az illetékfizetési kötelezettség tárgyában a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

A felperes javára járó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megállapítására a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. §-a alapján került sor.

, 2015. december 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő